

SPOMNITE
SE
SLOVENSKIH
BEGUNCEV
S KAKIM
DAROM!

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3., O., TUESDAY MORNING, FEBRUARY 12, 1946

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

STANE VIDMAR JE "DA-
ROVAL" SVOJO TOVARNO
DRŽAVLJ. — Znani brat pred-
sednika Osvobodilne fronte na
Slovenskem, Stane Vidmar, je
zvedel tudi ob svojo tovarno.
Pa je tudi tu žlahto pomagala.
Stane Vidmar ni bil nič obso-
jen, ampak so mu svetovali,
aj tovarno kar sam "daruje".
Ljudje to TUDI VEDO. —
Ljudstvo čuti, kaj je prinesel
komunizem in ve, da ni škof
v en dan svaril pred komu-
nizmom. Zato se dobri Cerkve
še bolj oklepajo. Cerkve so
bolj polne kot so bile kdaj po-
prej. Hudo pa je, ker komuni-
zem trga mladino od Cerkve in
vere. To hoče dobiti zase in si
misli, da bodo stari že enkrat
pomrili.

AMERIKANCI SO ISKALI ZAROTNIKE V TABORIŠČIH

Bad Toelz, Nemčija. — Zadnji te-
men je bilo poročano, da ima
ameriška armada v Nemčiji v
službi vojake bivše jugoslovan-
ske kraljeve armade. Nekaj dni
na to državni oddelek izja-
ščišči. Končno je pa dr-
žnik Byrnes povedal,
da je vse to res-
tvo jih pa samo za varstvo
ameriških vojnih ujetnikov.
Ket se poroča, so bili vsi ti
ameriški vojaki v ameri-
ški službi izraziti nasproti
maršala Tita in da so delali
na tem, da se ga odstrani od
vsih, Mr. Byrnes ni povedal,
da bodo zdaj odslovljene
jugoslovenske vojake.

Ameriška delegacija je nastopila proti preiskavi v Indoneziji

London. — Delegacija Zed. držav pri organizaciji združenih narodov je nastopila proti zahtevi Rusije, da se imenuje posebno komisijo, ki bi preiskala razmere v Indoneziji, to je Nizozemski Vzhodni Indiji. Ukrainska delegacija je pomagala Rusom v tej zahtevi.

Za ameriško delegacijo je govoril Edward R. Stettinius, ki je izjavil, da sta Rusija in Ukrajina predložili premalo tehnih kazov, da je taka preiskovalna komisija potrebna.

Rusija in Ukrajina sta namreč trdili, da vzdržuje Anglija svoje čete v Indoneziji in s tem ovira razmah domaćinov za samostojnost. Anglija je to zavrnila, da ni res in da so čete tam samo za vzdrževanje miru.

Enako otožbo je prinesel ruski komesar Višinski proti Angliji zaradi čet v Grčiji, toda je otožbo pozneje umaknil.

Zakonski par, 79 in 87 let, naveličana

Denver, Colo. — Herbert Hel-
mich, star 79 let, in njegova že-
na Sylvia, stara 87 let, sta pri-
šla na sodnijo po razporoko. Po-
ročena sta od lanskega novembra. On pravi, da ima žena pre-
hud jezik, ona pa pravi, da mož-
ne dela drugega kor da je in spi.
On je zdaj tretji poročen, ona
pa šestič.

Vprašanje, na katerega mi ne vemo odgovora:

Dne 14. sept. 1943 so partizani ubili s streli od za-
dej v tilnik župnika Antona Hrena na Blokah. Imeli so
ga zaprtega, bil je torej neoborožen. Zakaj so ga ubili
zahrbtno? Ali je bil to "sveti boj" za svobodo? Ali so
hoteli posnemati Mussolinija, ki je ukazal streljati žr-
tive fašizma v hrbot?

V New Yorku so zaprli gledišča in trgovske prostore, ker ni kuriva

Hitler je ukazal popolnoma razdejati Belgrad z zračnimi napadi

Nuernberg, Nemčija. — Ruski tožilec so prednesli mednarodnu sodnemu tribunalu Hitlerjev ukaz, spisan 10 dni pred napadom na Jugoslavijo. V tem ukazu je Hitler določil, da mora biti Belgrad popolnoma uničen z neprestanimi bombarističnimi napadi, podnevi in ponoči.

Hitler je povedal svojemu zunanjemu ministru Ribbentropu, da Nemčija pred napadom ne bo izdala Jugoslaviji nobenega ultimata niti vojne napovedi, ker bo "Jugoslavija uničena kot država, brez prizanašanja in z bli-skovito naglico."

(Ruski tožilec ni ničesar omenil, da je bila Rusija tedaj zaveznica Nemčije, da ni mignila riti s prstom v obrambo Jugoslavije in da je bil Stalin prvi med vsemi državami, ki je izgnal jugoslovanskega poslanika Poljaki v teh taboriščih kuje za rota proti sedanjem poljski in jugoslovanski vladni. V teh taboriščih so tisti Poljaki in Jugoslovani, ki nočejo domov pod komunističnim režimom.)

NOVI KARDINALI NA POLETU V RIM K POSVEČENJU

Detroit, Mich. — Nadškof Edwrad Mooney iz Detroita in Samuel A. Stritch iz Chicago, sta se v nedeljo odpeljala z letalom proti Rimu, kjer bosta na 21. februarja sprejela z drugimi kardinalskimi klobukom.

Pot ju bo vodila preko Nove Fundlandije na Irsko in od tam v Pariz ter nato v Rim. Newyorkski nadškof Francis J. Spellman in John J. Glennon iz St. Louisa, sta se pa včeraj podala v letalu proti Rimu, kjer bosta tudi povisana v kardinale.

Vsled stavke stoji ves cestni promet v Philadelphiji

Philadelphia, 11. feb. — Danes je odšlo na stavko 9,655 uslužbenec ulične in podzemskih železnice ter avtobusov. Vsled tega je moralno na delo in po drugih opravkih kakih 3,000,000 oseb, kakov je vedelo in znalo, ker je obstalo ves javni promet.

Uslužbeni Philadelphia Transportation Co., spadajo k uniji CIO, ki zahtevajo 25 centov na uro priboljška in druge ugodnosti. Družba jim je ponudila 12c priboljška.

Največ dela je imelo danes 1,035 taksi, ki so z drugimi zasebnimi avtomobili prevajači ljudi. Mornariški busi so pa v zadevane na delo in iz dela v ladjevnicah.

Willys je dala delavcem priboljšek

Toledo, O. — Willys-Overland Motors, Inc. je dala vsem svojim delavcem 10 centov na uro priboljška, kar je unija CIO tu- di sprejela.

iz Moskve, kot zastopnika "sorazne" dežele).

Dalje je ruski tožilec pokazal zapriseženo izjavo generala Nedžića, ministrskega predsednika za časa nemške okupacije Jugoslavije, v katerem izjavlja, da je plačal denar generalu Draži Mihajloviču, vodji četnikov štiri meseca po padcu Jugoslavije.

To zapriseženo izjavo je podal baje Nedžić vladni marsala Tita zadnji teden predno je izvršil samomor. Nedžić je pod prisego izjavil, da je Mihajlovič prejel denar z vednostjo Nemčije.

Pred sodnim tribunalom je pričal nemški feldmaršal von Paulus, ki je bil zajet pred Stalingradom z 500,000 vojaki. Kuriva ima kdo v zalogi. Župan je že prej ukazal zapreti vse soline in zatemniti ulične svetilke, da se hran na kurivu, katerega so večinoma vsega dovajali v mestu z vlačilnimi čolni.

Stavka pri vlačilnih čolnih je trajala komaj en teden, pa je skoro vsa zaloga kuriva pošla, to je premoga in olja.

Pittsburgh, Pa. — Mestne in državne oblasti se na vso moč trudijo, da bi odvrnile stavko uslužencev pri elektrarni, ki je bila napovedana za torek zjutraj ob štirih. Uslužencev je do 3,400, ki zahtevajo 20 odstotkov povišanja pri mezzi.

V slučaju stavke bi bilo to industrijsko mesto brez elektrike, to se pravi brez luči in brez gospodarske sile. Cestni promet ulične železnice, radijske postaje, časopise, vse bi takoj nehalo z obratom.

Guverner Edward Martin je urigral župana David L. Lawrence, naj se takoj obrne na predsednika Trumana za posredovanje.

Radio je danes ob 7:45 naznanih, da so odšli delavci v elektrarni na stavko danes ob štirih zjutraj. Vse, kar je odvisno od električne sile, je obstalo. Radio je tudi poročal, da se je pittsburghski župan obrnil na predsednika Trumana, naj prevzame elektrarno in jo vlada obratuje.

Detroit, Mich. — Avtorna unija CIO je naročila svojim delavcem, ki so na stavki pri General Motors že 83 dni, naj vzdružijo v svoji zahtevi za 19½c na uro priboljška, ne glede na to, če so delavci pri električni divizijski G. M. sprejeli 18½c na uro priboljška.

Drugi požar je napravil nad \$75,000 škode na šolskem poslopju v Villa Angela na Lake Shore Blvd. Tretji požar je izbruhnil v nedeljo popoldne v cerkvi sv. Stanislava na 3649 E. 65. St., ki je napravil škode za \$4,500.

Tudi v Kanadi nimajo sirovega masla

Ottawa, Kanada. — V marcu

Odredba mestne oblasti je posledica stavke delavcev pri vlačilnih čolnih. Delavci se hočejo sicer pogajati, toda lastniki čolnov se niso še izjavili.

STAVKA DELAVEV PRI ELEKTRARNI V PITTSBURGHU JE ZAČETA

New York, 11. feb. — Župan O'Dwyer je ukazal ob 11:59 noči zapreti za nedoločen čas vse trgovske in industrijske naprave, vsa gledišča in nočne klube, ker ni kuriva. Ta drastična odredba je prišla kmalu zatem, ko so delavci pri vlačilnih čolnih odglasovali, da so pripravljeni pogajati se za večje plačo. Toda lastniki čolnov do noči niso še izjavili, če sprejmejo te nove ponudbe unije. Unija stavkarjev tudi še ni povedala delavcem, kdaj se bodo vrnili na delo.

Mestna oblast je ukazala zapreti vse trgovske in druga poslopja, ne glede na to, kakšne vrste kurivo rabijo, ali koliko kuriva ima kdo v zalogi. Župan je že prej ukazal zapreti vse soline in zatemniti ulične svetilke, da se hran na kurivu, katerega so večinoma vsega dovajali v mestu z vlačilnimi čolni.

Stavka pri vlačilnih čolnih je trajala komaj en teden, pa je skoro vsa zaloga kuriva pošla, to je premoga in olja.

Pittsburgh, Pa. — Mestne in državne oblasti se na vso moč trudijo, da bi odvrnile stavko uslužencev pri elektrarni, ki je bila napovedana za torek zjutraj ob štirih. Uslužencev je do 3,400, ki zahtevajo 20 odstotkov povišanja pri mezzi.

V slučaju stavke bi bilo to industrijsko mesto brez elektrike, to se pravi brez luči in brez gospodarske sile. Cestni promet ulične železnice, radijske postaje, časopise, vse bi takoj nehalo z obratom.

Guverner Edward Martin je urigral župana David L. Lawrence, naj se takoj obrne na predsednika Trumana za posredovanje.

Radio je danes ob 7:45 naznanih, da so odšli delavci v elektrarni na stavko danes ob štirih zjutraj. Vse, kar je odvisno od električne sile, je obstalo. Radio je tudi poročal, da se je pittsburghski župan obrnil na predsednika Trumana, naj prevzame elektrarno in jo vlada obratuje.

Detroit, Mich. — Avtorna unija CIO je naročila svojim delavcem, ki so na stavki pri General Motors že 83 dni, naj vzdružijo v svoji zahtevi za 19½c na uro priboljška, ne glede na to, če so delavci pri električni divizijski G. M. sprejeli 18½c na uro priboljška.

Drugi požar je napravil nad \$75,000 škode na šolskem poslopju v Villa Angela na Lake Shore Blvd. Tretji požar je izbruhnil v nedeljo popoldne v cerkvi sv. Stanislava na 3649 E. 65. St., ki je napravil škode za \$4,500.

Tudi v Kanadi nimajo sirovega masla

Ottawa, Kanada. — V marcu

NOVI GROBOVI

Filip Krasic

Včeraj popoldne okrog 4:15 je našla Mrs. Mary Petkovsek, 6305 Gass Ave. v svoji kuhinji mrtvega svojega očima Filipa Krasic, ki je živel pri nji. Bil je star 64 let in doma iz Celja na Štajerskem. V Ameriko je prišel okrog leta 1913. Žena Frances mu je umrla pred 4 leti. Tekom vojne je delal pri Leece Neville Co. Bil je član št. 5 SNP. Pogreb ima v oskrbi Grdinov pogrebni zavod. Časopis po grebu še ni določen.

G. Sadowsky

Včeraj zjutraj ob 5:45 je hotela Mrs. Klavdija Sadowski zbrudil svojega moža, da bi šel na delo, pa ga je našla mrtvega v postelji. Družina stane na 6223 Glass Ave. Pokojni je bil star 56 let in rojen v Pusiji. V Ameriko je dosegel pred 37 leti. Zaposlen je bil pri Cleveland Punch & Shear Co. Poleg žene zupušča tri sinove: George, Walter in Mike ter hčer Elizabeth poroč Carpenter. Bil je član društva Puškin 3184 IWO. Pogreb bo v četrtek popoldne ob 2 iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Highland Park pokopališču.

Pogreb Frank Sibenik

Pogreb za pokojnim Francom Sibenik bo jutri zjutraj ob 8:45 iz Želetovske pogrebne zavode na 152. cesti v cerkvi Marije Vnebovzetje ob 9:30 in na Kalvarijo.

Guverner Lausche je bil na posvetovanju

Columbus, O. — Guverner Lausche se je podal koncem tedna v Richmond, Virginija na posvetovanje. Tam so se namreč zbrali guvernerji in zastopniki iz 8 držav, da se pogovorijo o regulaciji reke Ohio.

Lincolnov dan

V Zed. državah praznujemo dan rojstni dan velikega predsednika Abrahama Lincoln. Banke in druga javna poslopja so danes zaprti.

Iz bolnišnice

Mrs. Angela Jerak iz 18812 Chicasaw Ave. se je vrnila domov iz bolnišnice. Doma je zdaj pod zdravniško oskrbo, kjer jo prijatelje lahko obiskejo. Tem potom se želi zahvaliti za obiske, cvetlice in darila.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. HENDERSON 0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko po leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti po leta \$4.50.
Za Ameriko četr leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četr leta \$2.75.

Za Cleveland in okolico po raznalačilih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00.

četr leta \$2.50.

Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months. Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months. Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.

Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months.

\$2.50 for 3 months.

Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

No. 30 Tues., Feb. 12, 1946

Socialistične vlade se obračajo za pomoč na kapitaliste

Francoski parlament je imenoval socialista Leona Bluma kot posebnega odposlanca za Zed. države in Anglijo. Prišel bo sem z namenom, da mu bomo dali oziroma njegovi državi — posojilo. Vprašal bo za nekaj nad par bilijonov dolarjev. Enaka vprašanja z nekaj manjšimi vsotami imajo načrtu tudi Čehi in nekaj balkanskih držav. Grčija bo dobila nekaj denarne pomoči od Anglije in ker je Anglija nazvezana za denarno odpomoč na Zed. države, bo torej tudi Grčija nazadnje dobila naš denar.

Kakšna so ali bodo ta povojna posojila imamo lep zgled iz časov po prvi svetovni vojni. Glede posojil, ki jih je napravila naša dežela po prvi svetovni vojni, se je držal naš državni oddelki načela, da tisti državi, ki izjavijo, da ne more napraviti odplačila, se dovoli avtomatično odlog odplačila. Tako je med drugimi državami prišla tudi Grčija in prosila za odlog, ker da ne more plačati obroka. Pa veste, koliko je bil njen obrok? Nič več kot borih \$12,000. Prošnja ji je bila avtomatično odobrena, prav kot drugim, katerih obrok je znašal težke tisočake. V kakšnem finančnem položaju pa je država, ki ne more plačati niti borih \$12,000? Saj bi to lahko plačal skoro navaden grocerist. Nekaj je pa govorilo v njen prilog klub temu in to je bilo, da je vsaj vprašala za odlog. Francija, na primer, pa ni niti plačala svojega obroka, niti se ji ni zdelo vredno vprašati za odlog. In prav ta država bo prišla zdaj in vprašala za dva in pol bilijona dolarjev posojila. Kakšen kredit ima taka država pri nas, če nismo še pozabili njenih obveznosti iz časov po prvi svetovni vojni? Posodite prijatelju petak in če boste imeli težave dobiti petak nazaj, ali bi mu še posodili, kadar bi vas zopet vprašal?

Francija pravi, da potrebuje denar prav tako nujno kot ga potrebuje Anglija in če ga bomo dali Angliji, zakaj bi ga ne dali Franciji? Iz enega ozira je to res, iz drugega pa ne. Nobenega dvoma ni, da je Anglija rešila vojno proti Hitlerju s tem, da je z nadčloveškim pogumom in silnimi žrtvami vzdržala naval leta 1940. Na drugi strani pa vemo vsi, da si je Francija skuhalo tako finančno godilo prav pod vlogo istega socialističnega Leona Bluma; ki bo prisel sem po posojilu, da je bila ta godila v veliki meri kriva, da je Francija takoj naglo klečnila na kolena pod Hitlerjevim pritiskom. Francoska socialistična vlada je odločila 33 ur dela na teden in ko je bilo treba prijeti za orožje, ga ni bilo pa nikjer, pa ko je Francija lahko videla in vedela, kako se pripravlja sosedna Nemčija za vojsko.

Torej socialist Blum, odprt soyražnik kapitalistov, skozi in skozi marksist, bo prišel zdaj v našo kapitalistično državo po denarno pomoč.

Vemo tudi, da se tudi Sovjetska Rusija pripravlja, da bo vprašala tukaj za posojilo. Stalin morda samo še čaka, da bi levica tukaj dobila nekaj več moči, ki mu bodo pomagali vprašati za posojilo. Naj kdo Stalini na uho pove, da će čaka na kako večjo moč sopotnikov v Ameriki, ne bo posojila nikoli dobil in da naj stopi v vrsto pred našo blagajno, dokler še dajemo.

Kar je pri vsem tem zabavno, če moremo to smatrati za kako zabavo, je to, da potomci Karla Marks-a, tako vneto verjamejo v Miklavža, ki jim je drugače samo verska bajka.

Ribanje za Sredozemlje

Zed. države so dale Rusiji jasno razumeti, da ne bodo podpirale njen zahtevo po varuštu nad Tripolitanijo, bivšo italijansko kolonijo v Severni Afriki. Državni tajnik Brynes je predlagal, naj bi bila organizacija združenih narodov varuhinja Tripolitanije in drugih predvojnih italijanskih kolonij 10 let, potem naj bi bile pa te kolonije svobodne pod lastnimi upravami.

S tem so se Zed. države pridružile Angliji, obe pa proti Rusiji, ki bi bila sama rada varuhinja kolonij ter tako dobila trdno oporo v Sredozemlju. Anglija je proti temu namenu Rusije vse, odkar je ta prišla s tozadavnim predlogom. Ako se Sovjeti pomaknejo v Sredozemlje, to se pravi v Tripolitanijo, bi bili v poziciji presekati takozvano življensko linijo angleškega imperija v Indijo.

Državni tajnik Brynes ni sicer javno rekel, da je proti ruskemu vsidranju v Sredozemlju, toda povedal je prav jasno s tem, da je predlagal varuštu organizacije združenih narodov nad italijanskimi kolonijami. Rusija bo tudi pri tem udeležena, toda obenem z drugimi. Ako bi se Rusija vredila v Tripolitanijo, bi obvladovala dvojno pot v svet za svojo trgovsko mornarico: skozi Gibraltar na Atlantik in skozi Suez v Indijo in na Pacifik. Zed. države same nimajo pri tem nobenih osebnih interesov. Toda ima jih pa Anglija in Amerika, kot je videti, ji bo zvesto stala ob strani.

Rusija ima še dvoje drugih klešč v ognju. Ene so Trst, ki ga zahteva za Jugoslavijo, ki je vazalka ali orodje Rusije, in druge so pa Dardanele. Skozi Trst bi prišla Rusija v Jadransko morje in od tam v Sredozemlje, skozi Dardanele pa po drugi poti prav tje. Kateri izhod bo Rusija dobila, se ob tem času še ne ve, morda celo oba. Najbrže se bo pa bolj poganjala za Dardanele, kjer je neposreden izhod iz Črnejega morja. Rusija ima svoje čete v severni Perziji, a v Jugo-

slaviji in Bolgariji pa tudi močno vojsko, kakih 800,000 mož. Torej ima močno kartu tukaj. Slabšo ima pri Trstu, kjer je še vedno ameriška in angleška armada, vrhу tegu pa mnogo italijanskih divizij, opremljenih z ameriškim in angleškim orožjem.

Kot vidimo boj za Sredozemlje še ni končan. Bojeval pa se bo najbrže pri zeleni mizi in ne na bojnem polju.

BESEDA IZ NARODA

Kar dobro se imamo v sončni Kaliforniji

Manhattan Beach, Calif. — Tukajšnjih krajev se kar nagnedati ne moremo. Povsod, kamor gremo, se nam odpre nov svet. V nedeljo zjutraj smo se podali na piknik v Hollywood. Tam je krasen park, ki se razteza po prijetni dolini. Vse polno je miz in stolov. Pa peči so na olje, da si piknikari jidi lahko skuhamo kaj gorkega.

Tudi mi smo si najprej izbrali pripravno mizo v hladni senčici, nato so pa ženske skuhamo kavo. Meni so jo tudi dali eno skodelico, pa mi ni niti kaj teknila. Sam nisem vedel, kaj ji manjka. Končno se pa spominim, da imam na avtu neka zdravila v posebni steklenici. Ker je bilo polno ljudi v parku, nisem hotel prenastati steklenice kaj javno, da bi lahko vsak videl napis. Lepo v ruto sem jo javil in si natočil nekaj kapljic v skodelico. Oho, to pa to, zdaj se je pa že lažje pito.

Ko smo se dobro podprli, smo se podali na Hollywood o-pazovalnico, ki je visoka 1,500 čevljev. Od tukaj je krasen razgled daleč naokrog, Los Angeles, Hollywood in drugi kraji ti leže skoro pred nogami.

Kot smo se zvedeli, ste imeli takrat v Ohio dokaj hud mraz. Tukaj je pa topomer kazal 85 stopinj, da je bilo treba o-vratnik odpeti, pa suknjič slegči.

Nazaj grede smo se ustavili pa še v Hollywoodu, kjer je največja filmska industrija na svetu. Jako zanimivo.

Naj še omenim, da sva postala te dni z mojo soprogo starata mama in stari ata. Nasja Karolina je povila krepkega sinčka. Sedaj ima že dva fantka in pa eno hčerkko. (Veš, Jack Cekutov rod se kar dobro drži).

Kupil sem tudi karto, na kateri je slikana mestna hiša iz Los Angeles. Poslal sem jo našemu governerju Lauschetu, da bo videl, kako imajo Kalifornijanci lepe mestne hiše.

No, za danes naj bo dovolj. Vročina pritiska, da je kaj in je treba iti pogledat v ledene, če je kaj primernega tam proti vročini.

Vas vse skupaj prav lepo pozdravljava

Mr. in Mrs. Joseph Cekuta
in družini.

Zveza slovenskih društev Najsv. Imena

Cleveland, O. — 27. januarja so se zbrali fantje in možje iz štirih slovenskih fara v Clevelandu. Ti možje in fantje so prišli v velikem številu na letno zborovanje Zveze društva Najsv. Imena, ki se je vrnilo v lepih besedah svaril pred sovražniki in nasprotniki sv. vere. Pecudjal je, da moramo biti vedno čuječi, kot je bil naš svetniški Baraga, ki je vedno delal za Kristusa in po njegovem vzgledu moramo delovati tudi mi. Nobena pot mu ni bila predolgata in nobena noč prehodna. Sovražni komunizem je vedno močnejši in vedno bolj sili v ospredje. Zato člani, vojščaki Kristusovi, boste na straži. Za svoj lepi in dolgi govor je dobil duhovni vodja vsestransko priznanje.

Nato je bil poklican k besedi na dnevnem redu je bilo najprej poročilo glavnih uradnikov brat Anton Grdin. Tudi on

nam je podal dolg in zanimiv

govor, ki je žel priznanje od vseh navzočih. Nato je predsednik poklical k besedi rojaka in po vsem Clevelandu znanega narodnega delavca in katoliškega moža brata Math Intiharja. Brat Intihar je poznal kot dober govorik in se mu vsaka beseda prileže. Tudi on je žel priznanje od vse zbornice za svoj zanimiv govor.

Zadnji govorik je bil c. g.

Msgr. Vitus Hribar, ki je bil

burno pozdravljen, ko se je

burno poz

Kobilice

Zgodovinska slika iz leta 1672.

Spisal Ksaver Meško

"Ničesar pisanega! Prič tudi In Vidovičeva beseda? Kdo bo verjal? Pijanec je bil, vseh sto srebrnikov mi vrvoval! — Hi, Aladin, geni Saj še zaspipi!"

Dobro uro pozneje je usta Izak pred hišo vdovino, je prveval konja ob deblo stare vodnje in je vstopil.

V bližini Drave je stala koča, nadaljena od sosedne, večje kočke hiše. Z desnega brenje je mrežko strmel dol nanjo in vso ponizno vas grad Borl, skali, dvigajoči mogočno grozeč na vodnje iznad rekine struge. Z le strani je pozdravljal prej polje beli zvonik farne cerkve sv. Marjetje, skromen in krit s starimi, z manj obraslimi skodljicami.

Zaspani vranec je ob slivi po glavo, razmišljal in vendar gospodarja. Včasih je hip privzignil ušesa, ko je zakaj iz sobe glas gospodarski. Zakaj vznemirjen in zelo poseten je postajal pogovor življenja.

"A mož je trdil pred smrtnim glavo, razmišljal in vendar gospodarja. Včasih je hip privzignil ušesa, ko je zakaj iz sobe glas gospodarski. Zakaj vznemirjen in zelo poseten je postajal pogovor življenja.

"Ne vem, če ne." Glas vdonin je trepetal. "Dovolj sem trpela ob njem in njegovih napakah. A če mu jaz ne oponam tega še v grob za njim, naj ga puste pri miru tudi drugi! Že prav, nič se ne opravičuje, gospod Rosenzweig. A to pravim in to ve vsa fara; na smrt se je dobro pripravil, Bog bodi zahvaljen! Zato pa ne morem verjeti, da bi pred svojo smrtno ravno o tej stvari lagal."

"Pa je, žena! Bog v nebesih, kaj govorim brez konca in kraja! Moj dajan mi daj, pa jel!"

"Ko ga pa nimam! Ali najga v vedričo zajarem iz Drače?"

Žid se je razburjal.

"Nimam! Kakšna beseda pa je to! Jaz tudi nimam, pa ram. Zato hočem imeti!"

Vdova se je obrnila vstran. Otri so se ji plašni oprijemila oblike in se stiskali k njej. Najmlajšega je privila tesn k prsim. Težek boj je bojevala, velika močna žena. Čez nekaj hipov se je okrenila spet k židu, z razpaljenimi lici, z nemirno sevajočimi očmi. In zavilnila je naglo in hlastno, kajkaj radovedno, napol sovra pogledovali žida, ki so ga znali že od prejšnjih obiskov malo kodrolasa deklika se uprijemala materinega kriko, zakopalava in skrivala je glavico v materino krilo, katerica je od časa do časa kajkaj radovedno, napol boječe bradatega tujega. Najmlajšega fanta, doberka, je držala vdova v na-

Zid se je obupani vdovini trdil. "Vrnili?"

Bog mojih očetov! Kaj je v kje? Ko pa sem že rešil žid? A da bi lagal, ko je gledal v oči?" — je dvomila v tem strmela z velikimi, očmi v žida. "Ne, ni vrnili, bi mi vrnili, bi mu dal sam bi bil zahteval. Ali vrnili?"

"Pisanega res ničesar nimam,"

"Vaj kako pričo bi morala

"Je tudi nimam. A Bog je

"...je priča."

"Kaj je za hip pomolčal, kaže bi bile zadnje besede u

"In mu za hip vzele vso

"Razsodnost. Vdova ga

"gledala napol proseče, napol

"v srdito. Žid je povesal

ŽIVI VIRI

IVAN MATIČIČ

Skoro ni bilo videti domaćina za to bedno ljudstvo, ki je o na vasi: same gruče vojščakov, veselih, poskakujocih.

"Guj, tam-ta sunta lili, lajt!" so iztezali roke za Žaro.

"Guj, sunt janeli sa gijen!" so kazali na fanta.

"E, kitu njeli het!" so se smejali Budinu. "Sajtill, sajtili, as kendu!"

Budinka je nosila vodo od vodnjaka. Hodila je naravnost, na ramni dve vedri, naničani na kolu. Niti trenila ni z glavo, kakor da je ves svet ne briga. Mala Lenca je gnala pit h kritu krave. Drejec je čedil hlev. Budinka ni puščala otrok na vas, da bi se podili po tramičih ali celo okrog lesenač. Bog ne prizadeni! Kakor levinja je pazila Budinka na svoje mladiče.

Pod lipu je bila raztrgana leseča; tu so imeli kuhičino; in vse naokrog je močno zauvarjalo po olju in osmojenem mesu. Pred Odrinovo hišo je stala straža: notri je bival glavar pogorskih trum.

Kdo so bili ti ljudje? To so bili Liguri. Liguri? Kaj so iskali tu? Kako so prišli sem? Saj so bili Brjani vendor užugali vojno, mar ne? Da, užugali so bili Alemane, a Liguri so zmagali Brjane. Kako? Kdaj?

Cisto enostavno. Brjanska vojska je razganjala alemanska krdela ob Belem žuboru — in alemski kralj je že skor ponudil brjanskemu knezu premrje. Dobro tedaj, vojevanja bo konec. Medtem se je pa usula ligurska vojska čez Veliki Cretež na Vidovo polje, čez Oljčna brda in prek Vrhunja k Šuminji. Njihove bojne ladje so zaplute v Brjanski zaliv, od Svitana so se razlike tume prek Cvitne nižine, zavezle Nedorje, potem pa duše na višine. In ligurska povedenje se je valila prek Pogorja. Plaho, prihujeno so se pomikale trume temotnopolih — in pogorske žene so strmlele v tuje, do zob oborožene prihajače. Kdo so? Kam gredo — "Ajum Brjanum!" so klicali v pozdrav pa razvzali zagonetko: Brjanom gredo na pomoč. — "Vuj Brjanu! Basu Alemanu!" Naj žive Brjani! Pogibel Alemanom —! Ljudem so delili svile in bleščecega nakita pa zatrjevali, da peljejo zadaj polno darov

hišo pa opazoval lastovice, ki so zletavale v vežo. Dolgo pa ni sameval, kajti kmalu je prisledel sosed Podlipar, si načgal pipo — in pričela sta moder pomene.

Simnova Žara je stala na mostovžu. Prilivala je rožam pa se venomer nagibala čeznje: spodaj pred hišo se je Budinov Bran razgovarjal s Šimencem pa ji dajal modre nasvete za nadaljnje delo. Žara pa ni strepela, da bi se ne vtaknila v važni posvet. In tako se je kmalu mati umaknila noter, fantova beseda je pa prešla gor na Žaro.

"Nu, le dobro jim prilij, Žarka, da bodo dehteli," ji je zaklical. Potem si z roko nekoliko zastrnil usta in del tise: "V nedeljo prideš po putelje."

"Nu, le," se mu je nasmehnila. "Pa glej, da ne pozabiš," mu je rekla ljubeznivo pa ga gledala dol, kakor bi ga že teden dni ne videla.

"Ne, ne bom pozabil. Veš, v nedeljo pojdem rajat 'nagelj,' kar pripravi se, Žarka!"

"Rajat, kam?"

"Nu, že kam. Pogorski svet

je velik in mikanen, mar ne,

Žarka?"

"Hm, je," pritrdi dekle in se kar zamisli v prihodnjo nedeljo. Oh, da bi le bila lepa in sončna. Fant pa kar zamaknen gleda gor v dekleta in nje.

nageljine in skoro ne opazi Tavžljevega, ki se mu je približal prav tik za hrbet.

"Nu, Bran, kam pa si se tako zagledal? Aha, v lastovičje gnezdo nad mostovžem," mu reče muhasto.

"Saj je res gnezdo, viš. Mi-

hec, ti si pa kar prav prišel. Viš, tamle naju čaka večerja," reče pa prime Mihec za roko in ga potegne za sabo pod Simnov kozolec. "Kaj pravis, Mihec, bi se ga lotila ali ne?" gleda Miheca, ko stojita pred senem vrom. Mihec skomigne z ramo, kajti za danes je sena že sit. Brž pa je za njima Žara — in Tavžljev se jadrno loti porepel.

"Ja, kaj ga res mislita?" reče dekle.

"Dva taka do večerje," odvrne Mihec moško pa se zavil na voz, pridigne žrd in jo postisne na tla. Dekle pomicišča:

svinje mora še nakrmiti pa to in ono še. Bran je splezal medtem že na kozolec in reče dekletu, naj ju kar punti, ga bosta že same zdelata. Ona se pa odloči le rajši za to — in se spravi gor. Fanta peprimeta vile, krepko pljuneta v roko — in suho seno zašumi. Le še bese da, vmes se kaj smeha, polagoma pa vse skupaj utone v šumenju sena. Tavžljev ga kar vali gori, še s tem večjim navdušenjem, ko vidi, da mu ga odmetava Žara. Bran ji je dal prednost in se umaknil k tretjem vilam, kjer je prav za Budinovi so sedli k beli jeprav najbolj vroče. Dekle se je senovi mizi. Budinka je posta

vila na mizo zabeljene koruzne žgance pa špehovo solato. Bran se domenili ti fantci visi na zbraniščina. Pa se pomenujejo o košnji, o ljicah, o lepih dneh; povajajo v tihem soglasju in krem koprnenju, in so si bratje. Potem pa polagajo pesem, mirno,

— "Je pa davi slance dvigajo, kakor bi pelli na večernico. In večerni (Dalje prihodnjih) —

Zahvala

V časten spomin naše nedavno umrle mater

Mrs. Mary Svirt

želimo tem potom izraziti našo iskreno zahvalo za fino posrežbo, izvršeno po Mr. in Mrs. Z. Z. krajšek od Zakrajsk Funeral Home Co., 601 St. Clair Ave.

MR. IN MRS. POTOKAR in družina,
MR. IN MRS. WEISS in družina,
MR. IN MRS. SCHEUERMAN in družina,
MR. IN MRS. CHALWICK in družina.

Cleveland, O. 12. feb. 1946.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamo
Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podpora organizacija v Ameriki . . . Posluje že 52. leto

Članstvo nad 40,000
Premoženje nad \$6,000,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 129.31%

Če hočel dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljšem in nadoljetnem podporni organizaciji.

KRANJSKO SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTL
kjer se lahko zavaruje za smrtnine, razne poškodbe, operacije, bolnici in onemogočnosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta in tako po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmoderneje vrste certifikate zadebe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vsev in sirot. Če je nujno ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, trdi se in prisoti takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev. K. S. K. Jednote, all up us:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Ill.

POPRAVLJAMO STREHE IN
VRŠIMO VSAKOVRSTNA IN
GRADBENA DELA

Prenovljene je naša posebnost. Sedaj je možno dobiti material za prenovo in popravljanje in popravljanje.

STREHE POKRIVAMO OD \$75.00
Vse delo je pravovrsto in v vaše zadovoljstvo. NAPAJA

želite, se plačevanje uredi na lahka mesečna plačila. Se priporočamo za naklonjenost.

KOVAC BROS.
GENERAL CONTRACTORS

15601 Waterloo Rd.

SKEBE & ULL
PLUMBING and HEATING CO.

KENMORE 728

V BLAG SPOMIN
PETE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA
NEPOZABNEGA OCETA

Frank Jazbec
ki jih je Bog poklical k sebi dne
10. februarja 1941

Pet let v hladnem grobu
predragi oče že počivajo,
v srcu živi blag spomin.
Večni Bog Vam daj plăšilo,
spavajte v grobu zdaj sladko.

Zaljubi sin,
FRANK JAZBEC

Cleveland, Ohio, 12. februarja 1946.

NOVICE -- z vsega sveta

NOVICE -- ki jih potrebujete

NOVICE -- ki jih dobite še sveže

NOVICE -- popolnoma nepristranske

NOVICE -- kolikor mogoče originalne

NOVICE -- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

AMERIŠKA DOMOVINA

Povejte lo sosedu, ki še ni naročen nanjo